

DELAVSKA FRONTA

Uredništvo: Maribor, Koroška cesta 5. Uprava: Maribor, Koroška cesta 1. Naročnina: celoletno Din 36.—, mesečno Din 3.—. Oglas po ceniku. — Izhaja vsako soboto zjutraj.

Pozdravljeni častilci Slomšekovi!

Te dni doživlja naša domovina velike dogodke. Cvet slovenskega naroda se zbira v Mariboru. Prihajajo možje in fantje, žene in dekleta, v mogočnih vrstah, v deset- in desettisočih. Pripadniki vseh stanov se zbirajo. Vse vodi v Maribor ena želja, ena misel: da proslavimo spomin moža, ki mu med Slovenci dosejaj ni bilo enakega. Možja najlepših del, najznamenitějšíh zaslug in najlepših zgledov — škofa Antona Martina Slomškega. Da v imenu celega naroda izrekajo srčno željo, da bi bil Slomšek spomin poveljčan, da izprosijo veliko milost, da bi bil deležen Slomšek časti oltarja. Čudovito gibanje je zajelo slovensko zemljo. Skoraj imamo malo takih primerov v zgodovini: sto- in stotisoči s svojimi lastnoročnimi podpisi izpričujejo javno svojo že zdavnaj tako živo željo, da bi nam nebo naklonilo svetnika. Slovenski narod sliči te dni veliki družini. Vsi stanovi, vsi sloji so se združili v tem veličastnem pokretu, ki bo doživel svoj višek te dni, na Slomškovih dnevih v Mariboru. Slovensko delavstvo je v tem pokretu častno zastopano. Slovenski delavec se zaveda, kaj je našemu narodu A. M. Slomšek, zaveda se, da je bil Slomšek tudi eden od prvih, ki je spoznaval važnost delavskega stanu, takrat v časih, ko kakšnega socialnega pokreta na svetu ni bilo. Ali ni bil Slomšek prvi med nami, ki je pisal o viničarjih, prirejal za nje posebne misijone ter zahteval od gospodarjev, da uravnajo svoje razmerje do viničarjev na pravičnejši podlagi. Ali ni bil on prvi, ki je opozarjal, da je delavec vreden svojega plačila, ki je započel med nami delo na stanovski podlagi. Bil je praktičen delavec na socialnem polju, in sam je imel vedno odprto srce in roko za vse, ki so bili potrebni pomoči. Sam je izšel iz kmečke grude ter je vedel ceniti vrednost trdega dela in žuljavih rok. Temu možu, spominu tega velikega sina slovenskega naroda, se bo oddolžilo te dni tudi slovensko delavstvo. Poklonilo se bo na njegovem grobu, pridružilo se bo s svojimi molitvami prošnjam ostalih stanov, da ga nebo poveljča in nam v Slomšku da našega narodnega svetnika in priprošnjaka.

Treznostno gibanje oživljeno

Pred leti je bilo med Slovenci treznostno gibanje zelo živahno. »Sveta vojska« v Ljubljani je delovala z velikim ognjem ter je dosežala lepe uspehe. Potem pa je vse nekam zamrlo in šele zadnje čase je prišlo v to gibanje zopet več življenja. Preteklo nedeljo se je po skrbnih pripravah vršilo v Ljubljani zborovanje pristašev treznostnega gibanja, katerega so se udeležili vsi delavci na tem področju in so bile zastopane tudi oblasti. Zborovanje je vodil stari borec za treznost med Slovenci Janez Kalan. Številni govorniki so v svojih referatih opozarjali na nevarnosti alkoholizma. Bili so zastopani vsi stanovi, pogrešali pa smo delavskega. Ravno v delavskih vrstah je treznostno gibanje pri nas žalibog skoraj neznano. Naše delavstvo se premalo zaveda važnosti borbe proti alkoholizmu, dasi ima v lastnih vrstah največ žalostnih primerov, kako žene alkohol posameznika in cele družine v propast. Koliko bede in gorja bi bilo ljudem prihranjena, če bi živeli treznejše. Morali bomo tudi v delavske vrste vnesti zavest, da je treznostno gibanje silno važno socialno gibanje.

Poneverbe pri bednostnih podporah.

V Ljubljani so imeli te dni razpravo, ki je odmevala zlasti v delavskih vrstah. Zagovarjal se je bivši dnevnikař pri kr. bankski upravi Oskar Šiler zaradi poneverb, ki jih je izvršil na račun bednostnega fonda. Šiler se je dogovoril z nekaterimi osebami, katerim je nakazoval iz fonda podpore ter jih potem z njimi delil. Nakazal je tako za 11.000 Din podpor, ki so jih prejeli namesto revežev —

Važne napovedi članov naše vlade!

Zadnje nedeljo je bil v Zenici v Bosni slovesno položen temeljni kamen za veliko valjčno železarno. Prireditve so se udeležili predsednik vlade dr. Milan Stojadinovič, minister za šume in rudnike Gjuro Jankovič in prometni minister dr. M. Spaho. Člani vlade so imeli ob tej priliki kratke govore, ki vsebujejo za našo gospodarstvo in glede zaposlitve delavstva važne napovedi.

Dr. M. Stojadinovič

je rekel, da smo začeli s položitvijo vogelnega kamna v Zenici pisati novo stran o naši gospodarski zgodovini. Mi smo država, bogata na rudah, imamo železa, pa ga izvažamo v inozemstvo, odtod ga pa zopet nazaj kot izdelek uvažamo. Podobno je z bakrom. Mi hočemo naše rudno gospodarstvo v naši državi sami predelovati. Kar smo danes naredili z železarno v Zenici, to bomo jutri naredili v Boru, kjer je v celi Evropi največji bakreni rudnik, pojutrišnjem pa za drugo rudo, da bomo popolnoma gospodarji onega, kar nam je najpotrebnejše. Ko sem trikrat udaril s kladivom, je prvi udarec veljal Zenici, novi zgradbi tu, drugi naši novi gospodarski politiki, tretji udarec pa temu, da na veke vekov zakopljemo našo staro slabo gospodarsko politiko. Verujem, da nova gospodarska politika ne bo samo dvignila našega naroda, ampak posebej ta siromašni in dobri narod tu. Zenica bo izpremenila svoj sedanji videz, ko bodo zgrajene nove tovarne. Ne izdam pa nobene državne tajnosti, da to, kar danes delamo, ni poslednja beseda, katero mora izreči vlada v Zenici. Nadaljevali bomo delo za gospodarski dvig naroda. Delali bomo na iz-

graditvi industrije, ki bo koristila ljudstvu, ki bo koristila našim trgovini, ki bo zaposlila mnogo naših ljudi. Ali, ne da Bog, če bo potrebno, bomo znali zelo hitro tukaj proizvajati i posebno vrsto jekla, ki ima braniti našo domovino pred vsemi zunanji sovražniki.

Minister za gozdove in rudnike

Gjuro Jankovič je dejal, da je cilj vlade dr. M. Stojadinoviča gospodarsko dvigniti našo domovino. Za naše gospodarsko blagostanje je potrebno izgraditi železno industrijo, ker imamo dovolj rude doma. Zato je potrebna industrija baš v Zenici, kjer naj se za naše potrebe proizvede okoli 180.000 ton železnih najrazličnejših profilov, počenši od žice in pločevine, pa do največjih železniških tračnic in raznih travrz za mostove in gradbene konstrukcije. Tu se morajo proizvajati tudi najfinejše vrste jekla, brez katerih si ni mogoče zamisliti nacionalne varnosti. Pred seboj vidimo temelje velike zgradbe, dolge 300 m, široke pa 51 m, pod katero streho bodo čez leto dni začeli delati stroji za valjanje železa. Tu bo zaposlenih na tisoče naših ljudi.

Napoved ministra za socialno politiko.

V Zagrebu se je mudil 22. t. m. minister za socialno politiko Dragiša Cvetkovič. Posetil je osrednji urad za zavarovanje delavcev, kjer je bila konferenca predstavništva, na kateri se je razpravljalo o vprašanju delavskega zavarovanja. Minister je izjavil, da bo v najkrajšem času izdal uredbu o minimalnih mezdah, istočasno pa bo rešil tudi vprašanje socialnega zavarovanja.

Monarhisti — nacionalisti.

Za Dunajem Gradec.

V Avstriji sta v zadnjem času na tehnični dve nasprotni si gibanji: monarhisti in nacionalisti, ki prisegajo na Hitlerja. Obe organizaciji tiščita z vso silo na plan in ni nobenega dvoma, da bodo slednji po številu znatno močnejši tudi zmagoviti. V minulem tednu sta trčili obe organizaciji na Dunaju v praterju, kjer so imeli monarhisti svojo prireditve, a so jo hitlerjanci razbili. Ta spopad je poučil vlado, da je avstrijski nacionalizem v bojnem razpoloženju. Na poziv vlade so morali na Dunaj vsi varnostni direktorji, kjer so dobili navodila, kako bi naj varnostna oblast pritislila hitlerjance, da bi se ne upali napadalo v ospredje.

Nasveti šefom varnosti so se izkazali ne samo nezadostni, ampak celo ničevi, kakor je to dokazal Gradec 23. t. m. Za ta dan je bil sklican takozvani »štajerski ljudski dan«, ki je bil od režima skrbno pripravljen in naj bi izdonesl v vzpostavitev Habsburžanov. Od zgoraj navzdol zasnovani cilj je končal ravno nasprotno. V celotni res veliki graški prireditvi, kateri so prisostvovali vse organizacije domoljubne fronte, je prevladoval duh nadvojvode Ivana, pred kojega spomenikom na Glavnem trgu bi naj bil položen na večer venec. Pri spomeniku je imel de-

želni glavar dr. Stepan nagovor, v katerem je proslavljal Habsburžane z željo, da bi navdušil številne zbrane za povrat habsburške dinastije. Monarhistično prireditve bi naj zaključilo petje staroavstrijske himne.

To priliko so porabili neverjetno številno zastopani nacionalisti, ki so začeli peti nemško himno. Ko je bila ta odpeta, je že mogočno odmevala iz spretno skritega zvočnika Horst-Wesselova pesem (Hitlerjeva himna). Nastala je popolna zmeda. Iz množice je bilo čuti neprestane klice v pozdrav Hitlerju ter Nemčiji. Nacionaliste so podpirali pri vzklikih še pristaši Heimwehra. Policija se je trudila, da bi razpodila kričače, kar ji je tudi uspelo s časom. Tekom burnih demonstracij je bilo aretiranih 60 oseb. Pri spopadih hitlerjancev s policijo je bilo 20 oseb lažje in težje ranjenih.

Policija je dolgo stikala za zvočnikom, ki je neprestano z mogočnim glasom trobil v splošno zmešnjavo Hitlerjevo himno. Slednjič ga je vendarle iztaknila na neki stregi za dimnikom.

Režimski krogi so potrti, ker je dolgo in skrbno pripravljena monarhistična manifestacija izzvenela v nacionalistično demonstracijo.

Nemci in Italijani. - Francija ponuja Nemčiji roko.

Na letališču Tempelhof pri Berlinu je pristal 24. t. m. močan oddelek ali štafel italijanskih bojnih letal pod vodstvom podtajnika za letalstvo generala Valle. Letala so bila slovesno sprejeta. Nacionalistični krogi tolmačijo ta obisk kot znak mednarodne fašistične skupnosti in gledajo v njem dokaz popolnega sporazuma Italije in Nemčije glede Avstrije in z ozirom na bodočo politiko v srednji Evropi.

Poučeni krogi trdijo, da se bo pripeljal v kratkem v Berlin italijanski zunanji minister grof Ciano, ki je Mussolinijev zet. Ob tej priliki bo obiskal v prvi vrsti Hitlerja in bosta oba državnika razprav-

ljala o važnih političnih vprašanjih.

Znani francoski maršal Petain je govoril zadnje nedeljo ob priliki velike prireditve bojnikov v Verdunu. V svojem govoru se je zavzemal za boljše razmerje med Francijo in Nemčijo. Besede starega francoskega vojskovođe so vzbudile največjo pozornost v javnosti in živahne komentarje po časopisju.

Listi trdijo, da je govoril maršal v imenu vojnega ministra Daladiera, ki stoji na stališču, da mora Francija ponuditi Nemčiji po 18 letih premirja, roko v popolno spravo. Francozi hočejo živeti s tretjim nemškim (Hitlerjevim) cesarstvom v miru.

njegovi sokrivci. Poleg Šilerja sta sedela na zatožni klopi še dva njegova sokrivca. Sodišče je glavnega obtoženca obso-

dilo na 1 leto in 2 meseca strogega zapor, ostala dva pa sta prejela manjše kazni.

Slovenska mladina je Slomškova!

Preteklo nedeljo smo doživeli v Mariboru nepozabne prizore. Nad 15.000 slovenskih otrok se je zbralo iz vseh krajev naše domovine. Prispeli so s posebnimi vlaki, z avtobusi, vozovi in peš, da bi v Mariboru, kjer je polagal naš veliki prosvetitelj škof Anton Martin Slomšek temelje verski in narodni zavednosti slovenskega naroda podali živ dokaz, da je ta vernost in ta narodna zavednost pogonala globoke korenine, ki jih ni mogel porovati niti čas niti vsi viharji, ki so od Slomškovih časov pa do danes hrumeli čez slovensko zemljo. Slovenska mladina je pokazala, da je setev, ki jo je sejal Slomšek, padla na rodovitno zemljo. 15.000 otrok je manifestiralo v Mariboru, stotisoči njihovih vrstnikov in z njimi sto in stotisoči odraslih Slovencev so se z njimi združili v isti misli in eni želji: da bi nam nebo poveljčalo velikega našega buditelja in posvetitelja, da bi nam ostal spomin nanj dragocena narodna svetinja. Bolj kot kedaj poprej je bila potrebna ta manifestacija, ki nam je znova utrdila zapanje v našo mladino. Takih časov, kakor jih doživlja slovenski narod v zadnjih letih, takih miselnih pretresov še nimamo zabeleženih v njegovi zgodovini. Okrog in okrog nas vidimo narode, ki jim podlegajo, ki spadajo v zmote in zaradi tega propadajo. Naš narod pa je kakor skala, kakor hrast. Noben vihar ga ne vpogne, noben pretres ne pušča sledov. In če iščemo vzroke tej stanovitnosti in temu pogumu, pridemo do zlatih nauk, ki nam jih je zapustil Slomšek: »Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ.« Ti nauki so bili našim prednikom zvezdovodnica skozi trnjevo pot silne borbe za narodno svobodo, ti nauki so nam še danes temelj, na katerem gradimo narodovo bodočnost. Gradimo pa jo na naši mladini. Bili so časi, še nedavno, ko smo se bali za našo mladino. Pojavilo se je tudi med Slovenci gibanje, ki je kakor polip z grabežljivimi lovkami segalo po njej. Še danes bahavo kriči, da ima slovensko mladino v svojem taboru. Marksizem je, ki se v obliki socializma in komunizma skuša polastiti mladine. V nedeljo pa je mladina podala živ dokaz, da so vse silne žrtve in vsi naporu marksizma zastoj. Slovenska mladina mu ne bo sledila. Ostala bo Slomškova, ostala bo zvesta svoji veri in svojemu narodu. Silno prepričevalna je bila nedeljska manifestacija. Kdor je gledal te nepopisne prizore, ta ne bo več malodušen. Tisoči in tisoči otrok so prišli iz najoddaljenejših krajev naše domovine, pretrpeli so silovite napore dolge poti in utrudljivega sporeda mariborskih slavnosti, pa nisi opazil na njih utrujenosti in nevolje. Vedno je lebdela vesela Slomškova pesem nad vrstami, vedno je sijala radost iz očešč. Iz vlakov, z vozov in avtomobilov je odmevala pesem pri vožnji v Maribor, mariborske ulice je napolnila ter spremljala vso silno množico do zbirališča na Glavnem trgu, ki je bil podoben pisanemu polju. Na Glavnem trgu je opravlil prevzvišeni lavantinski vladika dr. Tomažič sv. daritev. Pred mašo je imel krasen nagovor na zbrano mladino, v katerem jo je navduševal za Slomškove ideale, za njegove nauke. Sv. maše so se udeležili odlični predstavniki javnega življenja. Z Glavnega trga se je nato formiral ogromen sprevod, ki je trajal nad eno uro. Vodil je mladino mimo Slomškovega groba, kjer se je poklanjala spominu velikega moža ter na Slomškov trg, kjer je izročil v imenu slovenske ljudskošolske mladine šef ljudskošolskega pouka pri bankski upravi Štrukelj prevzvišenemu knezoškofu podpise mladine, s katerimi prosi, da se zavzame lavantinski vladika pri sv. očetu za poveljčanje Slomškega. Popoldne je mladina prisostvovala vprizoritvi prekrasne Petančičeve ljudske igre »Naša apostola«, ki nam kaže prizore iz pokristjanjenja Slovencev. Igra, ki se vrši na prostem v Ljudskem vrtu od sodelovanju 300 ljudi, je napravila najgloblji vtis. Vsi opisani prizori so bili čudoviti. Pero je preslabo, da bi jih dovolj predočilo. Vsem, ki so jim bili priča, osta-

nejo neizbrisno v spominu. Res, velik praznik slovenske mladine je bila minula nedelja. Praznik, ki nas mora vse navdati s pravim katoliškim optimizmom. Kje je še med nami gibanje, ki bi zamoglo spraviti v zbor tako ogromno množico mladine. V zbor, ki ga preveva samo ena misel, samo ena želja. Kako malenkostni se vidijo iz te perspektive vsi marksistični, vsi komunistični podvigi med nami! Ne-

delja nam je morala utrditi in poglobiti vero v našo mladino. Teh petnajsttisoč slovenskih otrok, ki so v nedeljo molili, prosili in peli v Mariboru, njihova ginljiva, nepotvorjena pobožnost, iskrena, pristna in neskaljena veselost in radost, ki jo je znal buditi svetostni Slomšek, vse to nam je prepričevalen dokaz, da se slovensko ljudstvo tudi v svoji mladini ni prav nič premaknilo od globokih korenin slovenske katoliške tradicije!

Politične vesti.

LETO DNI SEDANJE VLADE.

V sredo dne 24. t. m. je preteklo leto dni, ko se je osnovala vlada Stojadinović-Korošec-Spaho. Po volitvah dne 5. maja lanskega leta je bila država v silno neugodnem in nevarnem položaju. Vsi Hrvatje, Slovenci in večina Srbov se je izrekla proti tedanjemu političnemu sistemu. Zaradi te nezaupnice je moral Jevtič oditi in dne 24. junija 1935 je bil zgodovinski dan imenovanja nove vlade, ki si je zadala nalogo privedi državo zopet v demokratske in svobodne razmere. Vsi pošteti in iskreni državljani so se takrat oddahnili, ker so vedeli, da je za vedno pokopana doba terorizma in izkoriščanja države po oblastni manjšini ter da bo sedaj res prišlo ljudstvo do besede. Nova vlada je našla v upravi in gospodarstvu strašen nered. Naši čitatelji se dobro še spominjajo, kako je bilo pred njenim nastopom. Samo priganjanci in pristaši JNS so še bili ljudje, vse drugo je bilo brezpravno. Uradništvo je postalo samo strankarski aparat JNS, državne gospodarske ustanove pa molzne krave za jeenesarske veljake. Na vsaki prošnji je morala biti pripomba od strankinje tajništva JNS, da je prosilec res zanesljiv njihov pristaš, drugače se sploh ni obravnavala. Dobro vedo zlasti rudarji in brezposelni delavci, kako so se pod takratnimi režimi delile podpore iz bednostnega fonda, iz katerega so se redili oni, ki so že itak imeli dovolj. Največja sleparija se je zgodila pri nas z občinskimi volitvami. Vso to žalostno dedščino je morala nova vlada prevzeti. Bilanca njenega dela po enem letu je razveseljiva. Posrečilo se ji je zopet z energičnim nastopom depolitizirati uradništvo, z vso oostrostjo se bori proti korupciji v javni upravi, o čemer pričajo velike afere, ki se zadnje čase neusmiljeno in brez prizanašanja razkrivajo. Zlasti se pozna delo vlade na socialnem področju. Brezposelnost se je začela pobijati z velikopoteznimi javnimi deli, ki se tudi pri nas v Sloveniji izvršujejo v vsakem okraju. Vse to dosedanje delo pa je bila samo predpriprava za bodoče velike naloge. V bližnji bodočnosti bomo imeli pred vsem svobodne občinske volitve, uredilo se bo vprašanje razdolžitve kmeta, na vrsti so rešitve mnogih in zelo perečih socialnih vprašanj, pred vsem minimalne mezde in starostnega zavarovanja delavstva, smotnejša organizacija državne uprave v smeri čim večjih samouprav, poživitev gospodarskega življenja in neusmiljeno uveljavljanje poštenosti v javnem delu.

Knez namestnik Pavle se mudil na dopustu s svojo družino na Bledu. Knez namestnik ostane med Slovenci daljši čas.

Naši ministri v tujini. Minister dr. Behmen se je mudil tri tedne v Turčiji. — Te dni je odpotoval s parnikom po Donavi na Dunaj minister dr. Spaho. Razgovarjal se bo s avstrijskimi predstavniki glede ureditve nekaterih tujskoprometnih vprašanj.

Hitlerizem in monarhizem v Avstriji. Tudi vladni krogi v Avstriji postajajo vedno bolj monarhistični, kancler Schuschnigg pa se čisto javno zavzema za povratek Habsburžanov. Najhujši nasprotniki monarhistov so hitlerjanci in tako se sedaj vedno bolj oblikujeta v Avstriji dve izraziti fronti: pristaši združenja z Nemčijo so hitlerjanci, monarhisti pa so za povratek Otona na avstrijski prestol. Ker so zadnje čase začeli prirejati monarhisti večje manifestacije, so postali aktivni tudi hitlerjevci in med obema skupinama prihaja vedno bolj pogosto do spopadov.

Carinska vojna je nenadoma izbruhnila med Avstrijo in Madžarsko in sicer zaradi tega, ker so začeli Avstrijci ovirati uvoz moke iz Ogrskega.

V Rumuniji se pripravlja vladna sprememba. Vlado dosedanjega ministrskega predsednika Tartarcesca naj bi nadomestila vlada voditelja rumunske kmečke stranke Mihalaka. Kakor znano, je Mihalake zagovornik tesnejšega sodelovanja med Malo zvezo in Italijo ter bi njegovo imenovanje pomenilo tudi nekako izpre-

membo dosedanje politične smeri držav Male antante.

Zmede v Grčiji. Na Grškem se ne morejo politične razmere ustaliti. Sedaj so se zopet začeli gibati pristaši pokojnega Venizelosa.

Sankcije so pokopane. V angleškem in francoskem parlamentu se je vodila te dni živahna politična debata o vprašanju sankcij proti Italiji. Oba parlamenta sta se postavila na stališče, da so sankcije nepotrebne ter naj se ukinejo. S tem je padla zadnja ovira zaradi sankcij tudi za manjše države. Poleg južnoameriških držav je uknila sankcije še Čehoslovaška. Tudi med našo državo in Italijo prihaja že do tesnejših poslovnih stikov ter so pričele italijanske ladje zopet obiskovati naša pristanišča.

Dardanelska konferenca se vrši v Montreuxu. Zastopane so na njej vse države razen Italije, ki so podpisale lozansko pogodbo. Turčija zahteva, da se ji dovoli ujditev Dardanel, da se prepove tujim vojnim ladjam nad 14.000 ton težine prehod skozi morsko ožino, tuja brodovja pa smejo voziti skozi Dardanele le v skupni tonazi 29.000 ton. Edino za Rusijo bi veljala izjema ter sme skozi ožino z bojnimi ladjami vseh velikosti. Angleži nasprotujejo tem ugodnostim za Rusijo.

Nadomestek za Zvezo narodov. Svoječasno je Italija sprožila predlog, naj bi se v Evropi osnoval nekak direktorij veslesil, ki bi nadomestil Zvezo narodov. Takrat so vse države ta predlog ogorčeno odbile. Sedaj pa prihaja z istim predlogom Anglija. V tem direktoriju bi bile: Anglija, Francija, Italija, Nemčija in Rusija. Male države pa bi morale plesati, kakor bi tak-le direktorij igral.

Sredozemski pakt — obroč okrog Italije. Zelo skrbi Italijane bodoča politika Anglije. Italija je prepričana, da Anglija nikoli ni odpustila kakega ponižanja in da se bo hotela na vsak način Italiji maščevati za poraz v abesinskem vprašanju. Iz tega vidika gledajo Italijani tudi na takozvani sredozemski pakt, ki ga je sklenila Anglija z državami na Sredozemskem morju. V tem paktu vidi Italija veliko nevarnost, ker se boji, da bi jo Anglija obkrožila s svojimi zavezniki ter potem v pripravnem trenutku planila po njej. Nevarno obroč skuša Italija presekat z zvezo z Nemčijo.

Komunistične stavke v Franciji trajajo naprej. Pristaniški nameščenci in mornarji so začeli s stavko, ki je zavzela izredno velik obseg. Zlasti ob Sredozemskem morju je v vseh pristaniščih zastalo delo, delavci pa so zasedli ladje in jim branijo odhod iz luke. Gibanje ima izrazito komunističen značaj ter je samo eden od onih velikih stavkovnih pokretov, s katerimi držijo komunisti Blumovo vlado čvrsto v svojih pesteh.

Usoda Abesinije. Polagoma se evropske države sprijaznjujejo z dejstvom, da je Abesinija italijanska. Angleška vlada je izrazila svoje tiho priznanje s tem, da je odpoklicala svojega poslanika iz Addis Abebe. Ameriška vlada pa je preklicala odredbo, s katero je v začetku italijansko-abesinskega spora prepovedala uvoz orožja v Italijo. Italija namerava polagoma začeti z demobilizacijo svojih čet, ki jih je imela radi vojne v Abesiniji pripravljene. Med tem, ko se Italija predstavlja povsod kot gospodar Abesinije, se trudi abesinski cesar, da bi ga priznavali kot pravega predstavnika abesinske države. V Londonu še vedno vzdržuje abesinsko poslanstvo, pride pa tudi v Zenevo k zasedanju Društva narodov. Cesar opozarja, da Italijani še vedno niso pravi gospodarji Abesinije, ker so še cele pokrajine samostojne, v mestu Goro pa obstoja še samostojna abesinska vlada. Njegove trditve deloma opravičujejo nove borbe, ki so se v Abesiniji razvele. Italijani imajo še vedno opravka z oboroženimi abesinskimi četami, ki jih napadajo.

Širite „Delavsko fronto“!

Domače vesti.

Ban dr. M. Natlačen je obiskal 23. jun. oficijelno Celju, kjer je bil prav pristrčno sprejet.

Trojni jubilej je obhajal župnik in duhovni svetnik Jožef Lončarič. Pri Sv. Jerderti nad Laškimi je slavil tamošnji g. župnik 60letnico rojstva, 35letnico mašništva in 20letnico župnikovanja v omenjeni fari. K trojnemu jubileju naše častitke!

50letnico obstoja prostovoljnega gasilnega društva bodo obhajali v Ormožu 4. in 5. julija.

Splašeni konji. Dne 24. junija dopoldne se je vračal v Maribor iz mrtvašnice na Pobrežju v dvovprežni kočiji v svoj urad v mesto dr. Alfonz Wankmüller, mestni fizik. Na Kralja Petra trgu so se konji naenkrat splašili in zdvijali proti Ruški cesti, kjer je zadel voz ob pločnik in se prevrnil. Kočijaž Franc Novak si je polomil rebra in se poškodoval po glavi, da ga je oddal rešilni oddelek v bolnico. Bolj neznatno poškodovanega zdravnika je odpeljal zasebni avto v domačo oskrbo. Konja sta divjala s prevrnjenim vozom naprej, dokler se nista zaletela v plot, kjer so ju ujeli.

S prebito lobanjo in s poškodbami po rokah in nogah so prepeljali 23. junija v mariborsko bolnico v nezavestnem stanju Antona Lešnika, 53letnega viničarja. Na Koških pri Mariboru ga je povozil nek avtomobilist.

Modras je pičil na travniku pri sušenju sena Martina Hasebaha, 33letnega delavca iz Selnice ob Dravi.

Komaj 14letni samomorilec. V Nemšavcih so našli ob brvi na drevesu obešenega 14letnega pastirja Jožefa Habjaniča iz Radomerja v občini Kamenščak pri Ljutomeru.

Zagonetka s smrtjo samotarskega posestnika rešena. V Ploderšnici v Slov. goricah je našel raznašalec kruha v postelji mrtvega in z rano na desnem sencu 45letnega samotarskega posestnika Karla Verbošta. Pri prvi preiskavi so našli žandarji v njegovih hlačah 1398 Din. Na Verboštov dom se je podala sodna komisija, ki je ugotovila, da je bil Verbošt ubit od zločinske roke.

Padel v temni noči v globok obcestni jarek in se ubil. 74letni Anton Jelen, posestnik v Sedlašku v Halozah, je padel v temni noči na povratu proti domu v 2 metra globok obcestni jarek, kjer je obležal mrtev.

Otrok utonil v nezavarovanem trenutku. Pri obiranju brusnic je utonil v potoku v trenutku, ko ni bilo zraven matere, ki je šla po milodar za nekega berača, 17mesečni Franček Piber iz Mahovcev v Apačih kotlini.

Prijeta tihotapca. Žandarji iz Selnice ob Dravi so prijeli na Boču ob meji znana tihotapska brata Leopolda in Antona Podgornik iz Ruš. Imela sta pri sebi saharina, igralnih kart ter vžigalnikov za 10.000 Din.

Občuten udar toče. V Suhadolu in Krabergu v okraju Slovenske Konjice je toča uničila vse pridelke 23 posestnikom in 10 posestnikom pa vinograde. Škoda je cenjena nad pol milijona Din. Ubogi ljudje so tako hudo udarjeni, da jim bo morala priskočiti na pomoč banovina.

V prepričanju, da je ubijalec, si sam končal življenje. Vinko Zadravec, lovski paznik graščaka v Ormožu, je naletel v gozdu na divjega lovca Franca Stiberca, doma iz Obreža pri Središču. Med paznikom in presenečenim lovcem je prišlo do spopada, med katerim je Stiberc obstrelil Zadravca in ga je še tako obdelal s puškinim kopitom po glavi in celem telesu, da je bil napadalec prepričan, da je žrtev ubil. Skoro smrtno pobiti lovski paznik pa se je le sčasom zavedel in se je zavlekel z zadnjimi močmi do doma. Hitro je bilo orožništvo obveščeno o napadu, ki pa napadalca ni izsledilo. Kmetje so našli Stiberca mrtvega na polju pod daljnovidom, ki vodi v Koračice in dalje proti Varaždinu. Stiberc se je končal tako, da si je privezal na desno nogo in na levo roko žico, na katero je pritržil kamen, in jo potem vrgel čez električni vod visoke napetosti. Električna ga je na mestu ubila. Samomorilca so prepeljali v bližnjo mrtvašnico, kjer so ga pokopali. Zadravec pa bo navzlic hudim poškodbam ostal pri življenju.

Dve obsodbi. V Mariboru je bil 23. VI. obsojen radi prekoračenja silobrana na eno leto strogega zapora 30letni mlinarski pomočnik Matija Gottwein, ker je 17. maja zabodel z nožem na cesti pri Ormožu Antona Gomboca. — Radi požiga iz maščevalnosti je bila istega dne v Celju obsojena na 10 let robije Neža Kregarjeva iz Trebč pri St. Petru pod Svetimi gorami.

Usodepoln udar strele. Zadnje nedelje dne 21. junija popoldne je udarila strela v Vrablovčaku pri Vuzmetincih nad Središčem v viničarijo Mirka Plepeleca iz Središča. Vedrila sta pod nadpustjem viničarije gospodar Mirko Plepelec, Središčan Jurij Dokša, 43letni Plepelečev viničar Franc Vogrinec, z njim sta bili 9letna hčerka Veronika in 7letna Tončka Pinterič, ki je prišla k Veroniki na obisk. Udar strele je ubil mlada moža Vogrinca in Dokšo, ostale je omamila. Viničarija je zgorela. Sosedo so rešili iz goreče viničarije omamljene, katerim je nudil pomoč dr. Jirko, zdravnik iz Strigove, ki je bil slučajno v bližini.

Zrtvi neurja. V Rogoševcih v Prekmurju je bila 18letna poljska delavka Elizabeta Kubaš zaposlena na polju. Pred bližajočo se nevihto se je zatekla deklina pod visoko drevo. Naenkrat je udarila strela in delavka je obležala mrtva. V Žitkovcih v Prekmurju je zalotila nevihta na polju 45letno posestnico Veroniko Kralj. Zbežala je s polja v sosedno hišico, v katero je udarilo in strela je ubila Veroniko, drugi domači so ostali nepoškodovani.

Sava naplavila utopljenko. 23. junija zjutraj so našli delavci pri Smartnem ob Savi truplo trgovske sotrudnice Cirile Kožuhove iz Zgornje Šiške, ki je prejšnjo nedeljo utonila v Savi.

Samomor dekle. V Ljubljani je skočila v Ljubljano in utonila 29letna služkinja Ana Mavzer iz Brezovice.

Hudo nevihto s točo je doživel Celje z bližnjo in daljno okolico v soboto 20. t. m. proti večeru. Uničeni so hmeljski nasadi in poljski pridelki. Škoda je ogromna in bosta morali priskočiti na pomoč prizadetim banovinska in državna oblast.

Motociklist si zlomil pri trčenju nogo. V Št. Vidu pri Ljubljani je zadel na znamenem nevarnem križišču glavne ceste in ceste iz Tacna podporočnik Ratomir Cirkovič z motornim kolesom ob avto. Častnika so pripeljali z zlomljeno nogo v vojno bolnico v Ljubljano.

Strela obžgala cerkovnikovo ženo. V soboto 20. junija popoldne je udarila strela v zvonik v Stranjah pri Kamniku. Strela se je na zemlji razletela in je nevarno obžgala po desni strani ženo cerkovnika Turnšeka, ki je zvonila proti nevihti.

15 večjih in manjših vlomov sta izvršila v Ljubljani in okolici Leopold Podobnik z Drenovega griča in Jakob Cimžarja iz Predoselj pri Kranju. Ljubljanska policija je že zbrala vse opise zločinov in je izročila vlomilca sodišču.

Po operaciji skočil skozi okno. V bolnici v Ljubljani je preстал železniško operacijo 49letni nočni čuvaj državnih železnic in družinski oče Edmund Ošaben iz Koritnikove ulice. Dne 24. junija pa je bolnik zaradi hudih bolečin in v duševni zmedenosti skočil z okna bolniške sobe v I. nadstropju in je podlegel poškodbam.

Roparski napad z nad 42.000 Din gotovine. V vasi Dolž na Dolenjskem gospodar imovit posestnik in živinski prekupec, 67letni Ivan Zelinger. Ko se je podal v jutro v zidanico po vino za kosce, ga je napadel in skoraj na smrt potolkel napadalec, ki mu je po krvavem dejanju izmaknil listnico z 42.530 Din gotovine. Ker Zelingerja ni bilo domov z vinom, so ga šli domači iskat in so ga našli v zidnici okrvavljenega in izropanega. Polivi z mrzlo vodo so krepkemu starcu vrnili zavest in je povedal, da je roparski napadalec sovaščan Janez Gredenc, ki je oženjen nekje pri Kamniku. Zelingerja so prepeljali v bolnico, tolovaja so tudi koj prijeli.

Pogrešanega turista iščejo v Kamniških planinah. Turist in maturant Srečko Vavpotič iz Kamnika se je podal 18. junija v Kamniške planine, odkoder se ni vrnil in ga sedaj iščejo tri reševalne ekspedicije.

Strela je ubila pri gradnji kozolca na Uncu pri Rakeku delavca po domače Šenteka iz Cerknice in družega pa omamila. Tudi kozolec je udar precej poškodoval.

Obsodba radi uboja. 22letni posestnikov sin Franc Strniša iz Zg. Kostivnice in 28letni posestnikov sin Kamenšek iz Čačje vasi pri Rogoški Slatini sta tako poškodovala 62letnega Karla Dolca, posestnika iz Čačje vasi, da je umrl na poškodbah. Omenjena sta bila v Celju obsojena 23. VI. vsak na tri leta robije.

Eno leto robije, ker je oropal delavcu 170 Din. Pred ljubljanskim senatom je dajal odgovor 30letni Franc Bodljaj, čevljarski pomočnik od Sv. Neže, občina Kovor na Gorenjskem. 3. januarja v noči je napadel na samotni stezi proti Lokam Ivana Kristana, predilniškega delavca, ki je bil baš takrat dobil tedensko mezdo.

Bodljaj je bil obsojen na eno leto robije in je sodbo sprejel.

Kmečka žaloigra radi mejnika. V vasi Gorje pri Bledu sta imela spor radi mejnika na njivi Kamnikov Joža in Franc Pogačar. Občina je odredila komisijo. Ko so merili po njivi, je prišlo do prerekanja, Kamnik je pograbil sekuro in udaril z njo Pogačarja dvakrat. Prizadjal mu je dve hudi rani. Po krvavem dejanju ga je prijelo kesanje, podal se je na sporno njivo, kjer si je sam končal življenje z zabodljaji v trebuh.

Vlom v bančno blagajno pojasnjen. — Smo že poročali, da je bilo vlomljeno s ponarejenimi ključi v Čakovcu v blagajno podružnice Prve hrvatske stredionice. Vlomilci so zginili z velikim plenom v gotovini. Na podlagi tiralice je bil prijet te dni v Gornji Radgoni Franjo Majerščak iz Čakovca. Aretirani je bil svojčas uradnik od vlomilcev oplenjenega denarnega zavoda in si je kot tak preskrbel posnetke blagajniških ključev. Posnetke je predal Nikoli Baščeviću in Franju Krstuloviću iz Splita, ki sta izvršila vlom in je po izjavi aretirani prejel le neznan del plena.

Utonil pri kopanju. V Bistrici pri Ribnici je utonil pri kopanju 22. t. m. 22letni cirkularist na žagi g. Rudeža v Ribnici Alojzij Lovšin, doma iz Loškega potoka.

Veliki in manjši požari. V Staršah na Dravskem polju je uničil ogenj petim posestnikom devet zgradb. Začelo je iz nepojasnjene vzroka goreti, ko so bili odrasli zaposleni na poljih in travnikih, pri posestniku Francu Gojčiču. Ogenj se je razširil tudi na imanja Ane Gojčič, Janca Gojčič, Ludvika in Franca Selinšek. Gasilci so preprečili, da ni zgorela cela vas. — V Zg. Jakobskem dolu v Slov. g. je upepelil ogenj posestniku Rudolfu Lorberrju stiskalnico s stroji vred. — V Genterovcih v Prekmurju je zgorela streha parnega mlina Ludvika Rohlica. Škode je za 40.000 Din. — V Framu pri Mariboru je uničil ogenj domačijo posestniku Ignacu Vodušeku, ki utrpel škode 30 tisoč Din. — V nedeljo dne 21. junija, kmalu popoldne je udarila strela v hišo posestnika Oberski v Oplotnici pri Konjicah. Zgorelo je tudi gospodarsko poslopje in je škoda precejšnja. — 65.000 Din škode trpi zaradi požara posestnik Valentin Čegovnik iz Selenberga pri Guštanju, ker mu je uničil ogenj poslopje in delno tudi hišo. — V Šikolah na Dravskem polju je izbruhnil v noči ogenj na posestvu Štef. Medveda in se je kmalu razširil tudi na imanje Jakoba Trčka. Medvedu so zgoreli hlevi, škedenj, kolarnica, orodje in 10.000 kg sena. Medvedovo spečo družino so v zadnjem trenutku rešili iz goreče hiše. Skupna požarna škoda znaša 60 tisoč Din.

Hitro kaznovano krvavo dejanje kaznjence. V Sremski Mitrovici v kaznilnici je razbojnik Mirko Babič ustrelil paznika Čalubdžiča in pobegnil v noči iz celice na dvorišče. Pazniki so opazili begunca in so oddali nanj strele, ki so nevarnega tolovaja in hajduka zadeli smrtno.

36 Slovencev in Hrvatov je padlo v Abesiniji.

Železničarska poročila

Delo v železniški kurilnici.

Svoječasno so napravili kvalificirani in pomožni kurilniški delavci vlogo na pristojne oblasti, da bi se izpremenil delovni čas. Vlogo je poslal Klub železničarjev JRZ ter na pristojnih mestih tudi obrazložil, da bi bil nedeljen čas za kurilnice same velikega pomena, ker bi se delo lažje in ceneje opravljalo, še važnejši bi pa bil za delavstvo. Mariborski klub železničarjev JRZ je predlagal, naj bi se mesto deljenega časa od 7.—12. ter od 14.—17. ure uvedel nedeljen čas od 5.45 do 14. ure s 15 minutnim odmorom opoldne. Predlog je naletel na pristojnih mestih s priporočilom ministra dr. Kreka na razumevanje in bi bil že izveden, če ne bi bila nastala nova ovira. Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani se je namreč vršila konferenca šefov kurilnic in prizadetih direkcijskih organov, na kateri se je sprejel predlog nedeljenega delovnega časa za vse kurilnice, toda z drugimi uradnimi urami: po predlogu šefov kurilnic naj bi trajalo delo od pol 8. do 15.45 s 15 minutnim odmorom opoldne. Predlog se nahaja sedaj v strojnem oddelku železniškega ministrstva, kjer se ponovno proučuje. Delavstvo v mariborski kurilnici pa s predlaganim delovnim časom ni zadovoljno. Zahteva, da se uvede predlog, ki ga je postavil Klub železničarjev JRZ ter navaja pri tem tehtne utemeljitve. Pred vsem pride tukaj v poštev vprašanje omenjenega kluba so bili uvedeni personalni vlaki za osobe železniških delavnic, ki odhajajo dnevno iz Ruš ob 5.26, vračajo pa nazaj ob 14.33, na glavni progi pa prihajajo ob 5.30, odhajajo pa ob 14. S temi vlaki je omogočen delavstvu, ki stanuje izven Maribora, prihod na delo. Delavstvo kurilnic, ki v ogromni večini tudi stanuje v okolici, pa se dosedaj teh ugodnih zvez ni moglo posluževati in se jih tudi ne bi moglo v bodoče, če obvelja predlog, ki so ga stavili šefi kurilnic. Poleg tega je še nekaj drugih razlogov, ki govorijo proti navedenemu delovnemu času. Že v železniških delavnicah so skušnje pokazale, da je jutranje delo boljše in izdatnejše od popoldnevnega in baš zaradi tega so delavnice uvedle tako zgodnji pričetek dela. Isti efekt bi se gotovo pokazal tudi v kurilnici. Saj bi bilo v poletnem času muka za delavce, pariti se v popoldanskih urah v pregretilih kurilnicah, kjer že itak vlada neznanost vročina. Tudi družine delavcev so prizadete. Oče bi se vračal pozno popoldne z dela, dobil bi postano jed, ker morajo otroci poprej kositi itd. Prištedila pa bi kurilnica tudi na materialu z nedeljenim, po prvotnem predlogu delavstva urejenim delovnim časom. Vsi ti razlogi so tako tehtni, da se morajo upoštevati pri končni ureditvi delovnega časa v kurilnicah. Delavstvo je prepričano, da bo doseglo svojo upravičeno zahtevo, za katero si bo pridobil zopet največ zaslug agilni Klub železničarjev JRZ v Ma-

riboru, ki je dosedaj dosegel pravično rešitev že tolikih železničarskih vprašanj.

Obisk slovenskih železničarjev. Zastopniki bolgarskih, čehoslovaških in poljskih železničarjev so napravili turnejo po naši državi. Na svojem potovanju so prispeli tudi v Ljubljano, kjer so bili krasno sprejeti. Bili so gostje naših železničarjev in so napravili iz Ljubljane še izlete na Gorenjsko, kjer so si ogledali Bled.

Strajk na Muti. V železolivarni na Muti je v pondeljek izbruhnil štrajk livarjev. Vzrokov za to gibanje je več. Predvsem slabe mezde, ki znašajo na uro 2.50 do 5 Din (pomožni delavci prejema 2—3 Din). Potem zavlačevanje kolektivne pogodbe, ki jo lastnik tovarne obeta delavcem že nekaj mesecev. Nazadnje pa tudi malo prijazno občevanje v podjetju, kar na delavce vsekakor slabo vpliva. Sklenitev kolektivne pogodbe pospešuje tudi banska uprava, ki je potom inšpekcije dela že opetovano stavila svoje tozadevne zahteve, pa jih lastnik tovarne noče upoštevati.

K zborovanju akcijskega odbora za zgraditev ljubljanske bolnišnice, ki se je vršilo dne 7. t. m.: Vsak Slovenec mora zahtevati, da država zgradi novo ljubljansko bolnišnico, oziroma kliniko. Delavci, naša naloga pa je, da se borimo tudi, da Jeseniče dobe primerno in dostojno bolnišnico. Dokler se pa vse to ne uresniči, mora skrbeti za zboljšanje razmer v tuk. bolnišnici bratovske skladnice. Dolžnost, skrbeti za to, je v prvi vrsti tistih, ki sede v upravnem odboru bolnišnice! Če se ne motimo, sede nekateri od njih tudi v akcijskem odboru za novo bolnišnico! In — morda ne bomo rekli preveč, če zapišemo, da so se Jeseničanom ta dan predstavili, oprosite — voditelji »ljudske fronte« radovljiskega okraja?

Razprava o novem delovnem redu. V sredo dne 3. junija se je vršila na okrajnem načelstvu v Radovljici celodnevna razprava glede novega delovnega reda na Jesenicah. Razpravo so se udeležili zastopniki podjetja, zastopniki delavstva, inšpekcija dela, TOJ, Delavska zbornica se pa vabilu ni niti odzvala. Delavska zbornica v zadevi novega delovnega reda igra sploh nekam čudno vlogo. Na nekem zborovanju je že svoječasnno njen zastopnik izjavil, da Delavska zbornica delovnega reda ni prejela v proučitev, ko pa je pozneje delavska delegacija intervenirala v Ljubljani v tej zadevi pri upravi Delavske zbornice, so dejali, da jim je bil delovni red pravočasno dostavljen v proučitev. Kaj naj rečemo k temu? Jeseniške strokovne organizacije se bodo, oziroma so se že pritožile radi takega postopanja Delavske zbornice. (Opomba: Dopis je nam iz neznanega razloga zakasnel, zato ga objavljamo šele danes.)

Na Jesenicah je odpuščenih 300 delavcev. Preteklo soboto je presenetila delavstvo Kranjske industrijske družbe na Jesenicah nečakano odpoved, ki jo je prejelo 300 delavcev. Odpovedano je delavcem, ki so bili zaposleni na dopolnitvenih in novih delih tovarne. Tovarna je sedaj ustavila vsa dela na preureditvah obrata in so ustavljene gradnje tudi na začetih stanovanjskih hišah. Tudi naprava, ki jo je tovarna mislila postaviti v Hrenovci in bi letno odjemala nad 10.000 vagonov lesa od slovenskih kmetov, je odpovedana. Govori se, da je odpoved vsakih novih investicij v jeseniško tovarno prišla zaradi prvih del nove državne železarne

v Zenici, ki je Jesenicam zmanjšala produkcijo žebeljev na eno tretjino, ogroža produkcijo žice in z novimi obrati gotovo tudi ostale izdelke, tako da so izgledi Jesenic v bodočnosti negotovi. Govori se tudi, da bo nova naprava, ki je bila namenjena na Jesenicah, sicer zgrajena, toda v Bosni, kjer so izgledi prospeha večji. Za Jeseniče je odvzem investicij tovarne velika škoda, ki bo prizadela tudi ostale kraje, posebno pa še slovensko lesno trgovino, ki je v novi napravi pričakovala velikega odjemalca. Od strani Jeseničanov so na merodajna mesta poslani prošnje za proučitev najnovejšega položaja in za intervencijo, da se investicijam na Jesenicah vrne zaupanje.

Ban dr. Natlačen v rudarskih revirjih. Ban dr. Natlačen je službeno obiskal laški okraj, ki je, kot znano, v pretežnem delu rudarsko področje. Ban se je pri svojem obisku prav posebno zanimal za razmere trboveljskih in hrastniških rudarjev in steklarjev, ki so prišli k njemu v posebni deputaciji. Predvsem so ga prosili, da jim dovoli odlog za plačilo zaostankov kuluka, ki pomenja v današnjih časih za rudarja neznanost obremenitev, katere ne premore. G. ban je takoj po povratku v Ljubljano odredil, da se vsem revnim rudarjem in steklarjem laškega okraja odpušči vsi zaostanki za kuluk. S tem je brez dvoma zelo ustrezno tem revežem.

GLAS IZ RUDARSKIH VRST K OBČINSKIM VOLITVAM V SENOVEM.

Brez dvoma bo zanimivo sedaj, ko stojimo pred občinskimi volitvami, da si pokličemo v spomin nekaj iz časa županovana dr. B., ki je sedaj le s pomočjo marksistov sestavil kandidatno listo. Lista naj bi se imenovala »kmetstvo delavska«, čeprav je pristno nacionalistična. K temu se mi rudarji dovoljujemo staviti skromna vprašanja marksistom: Ali ste že pozabili, da se je zahtevalo ob redukciji delavstva l. 1932, da se naj v prvi vrsti reducira rudarje okoli Delavskega doma, kar se je tudi zgodilo? Da pa je to resnica, je bilo na neki občinski seji izpovedano.

Dalje vas pa vprašamo: Ali ste to že tudi pozabili, da ste hoteli že trikrat gosp. zdravniku spraviti od Bratovske skladnice in je bil pri tisti akciji žrtev vaš najgorečnejši socialist Zupančič? V drugič je moral pa lokalni načelnik II. rud. skupine na pritisk in pa grožnje vse skupaj preklicati. Ne vemo, kako ste mogli ob tej priliki vsi tako brihtni in pozabljivi marksisti nasesti vašemu sedanjemu tajniku strokovne organizacije, ki je bil še nedavno predsednik nekaj tako slavne »Narodne strokovne«.

Zato delavci, ne bodite neodločni bojazljivci, pojdite vsi na volišče in oddajte svoje glasove za listo JRZ, ki je resnično kmečka in pa delavska, na kateri imate tudi rudarje in pokazali boste, da nečete

Iver-Kolenc:

Denar.

Sodobni roman.

25

Baronica je preslišala Ivanovo namigovanje. Preveč je bila zaposlena z obiranjem ribe, ki ji je očitno zelo teknila.

— Koliko plačuješ kuharici, draga moja mala — se je obrnila k Ivanki.

— Šestdeset frankov — se je zlagala Ivanka. Pri tem je pomežiknila možu, naj molči.

— Šestdeset frankov? — se je začudila teta. — To je preveč.

Medtem je končala z obiranjem in primaknila krožnik k skledi.

— Prosim, daj mi še en kos. Ta riba mi zelo tekne.

Baronica je jedla in pilá, ko da bi se hotela nasititi in napiti za teden dni. Soléme je bil tega vesel, ker je upal, da bo starko dobra večerja spravila v dobro voljo. Ni se motil. Teta je postala precej zgovorna in se je začela šaliti. Ivan je nekaj časa počakal, potem pa je začel:

— Teta, nekaj bi ti rad povedal in predložil ...

Veš, da vodim eno veliko industrijsko podjetje. Znano ti je tudi, da to podjetje zelo napreduje. Pač pa ti ni znano, da bodo delničarji od sedaj naprej dobivali petintrideset odstotkov; torej za petnajst odstotkov več ko prej.

Ivanka je med tem tretjič hotela napolniti tetin krožnik. Ta jo je vprašala, če je to zadnja jed in ko je doznala, da ne, je odmaknila krožnik.

Ivan je uvidel, da se teta bolj zanima za jed ko za njegovo pripovedovanje. To ga je nekoliko zmedlo. Utihihnil je in šele čez čas, ko je teta odložila nož in vilice, nadaljeval:

— Draga teta, če bi ti hotela vložiti v naše podjetje stotisoč frankov, te zagotavljam, da dobiš še več ko ostali delničarji. Pomisli, kako plodonosno bi bil naložen tvoj denar.

Beseda je bila izrečena. Ivan si je oddahnil in kot obsojenec čakal na tetin odgovor.

Starka se je nasmehnila in mirno odvrnila:

— V vaše industrijsko podjetje naj vtaknem svoj denar? Nikdar, dragi nečak!

Še bolj je stisnila pod pazduho svojo torbico, kakor da bi hotela dati večji povdarek svojim besedam.

Ivanu je tetina odločna izjava vzela pogum. Prvi hip ni vedel, kaj naj stori. Ko se je čez čas nekoliko zbral, je nadaljeval:

— No prav! Stori, kakor hočeš. Denar je tvoj. A veruj mi, da je škoda, pustiti ga doma ležati brez koristi. Dasi ne bom imel od tvojega dobička nobene koristi, ti vendar svetujem, da vložiš teh stotisoč frankov v naše podjetje. Svojega koraka ne boš obžalovala, ker bo vsota iz dneva v dan rastla in se v doglednem času podvojila.

Starka je odločno odkimala.

— Tveganja se mi ne dopadejo in sem se jih vedno čuvala. Delničarstvo je že mnoge upropastilo.

— Res! — se je vmešala v pogovor Ivanka, — A glej, kolikim so delnice takorekoč čez noč pomogle do ogromnega premoženja! Moje tri sorodnice Chastenac so delničarke pri petih — šestih podjetjih.

Baronica se ni zmenila za Ivankine besede. Obrnjena proti nečaku je nadaljevala:

— Slišala sem, da delate avtomobile, ki drčijo po vodi.

Ivan je vzdrltel od tihega veselja. Zdelo se mu je, da je led prebit. Teta se je začela zanimati za njihove izdelke in to je smatral za dobro znamenje. Z vso zgovornostjo je začel opisovati ogromno tovarno v Grenellu, ustvarjanje parnikov in hidro-

planov. Hidroplane je opisal kot največje čudo sveta in je zagotovil teto, da si bo ta po vodi drveči železni ptič v bližnji bodočnosti osvojil ves svet.

Starka je mirno poslušala in nosila v usta koščke dobre pečenke. Jed jo je očitno bolj zanimala ko nečakovo vneto pripovedovanje. Ker ni odgovorila, ko je Ivan za hip utihnil, je ta z negotovim glasom nadaljeval:

— Draga teta, pri nas ni tveganja. O tem se lahko na lastne oči prepričaš. Pridi v našo tovarno. Teta je sedaj odložila nož in vilice, si obrisala ustnice in nato mirno rekla:

— Nehaj, ljubi nečak! Ta stvar se mi ne dopade in konec. Dosedaj sem živela brez delnic in bom tudi od sedaj naprej.

Ivanu je upadel ves pogum. Zdelo se mu je, da se svet ruši pod njim. Opazil je, da ga je teta posmehljivo gledala in srce mu je močno utripalo.

— Kaj bo, kaj bo? — si je ponavljal tiho. Kradoma je pogledal ženo. V naslednjem trenutku je povesil oči. Iz ženinih oči so švigale proti njemu strele.

Baronica je med tem s slastjo okušala vse jedi. V glavi se ji je zasvetilo, da sta jo mlada zakonca zaradi posojila povabila na večerjo. V srcu je čutila satansko veselje.

Zakonca sta sedela ko dva obsojenca. Nasproti teti sta morala biti prijazna, a v srcih je divjal orkan.

Ob devetih je služkinja javila, da je voznik že prišel. Teta je vstala in stopila k Ivanki.

— Prisrčna hvala, draga moja mala! — se je sladko nasmehnila.

Ivanka se je nasmehnila, a iz oči so ji silile solze. Skopuška baronica je uničila vse njene sanje.

— Z Bogom, ljubi nečak! — je prožila baronica Ivanu roko. — Želim ti dosti sreče — a brez mojih stotisoč frankov.

delati drugače kakor v Trbovljah, Zagorju in drugod, kjer delavci nikdar ne podprejo kapitalistične nacionalne stranke.

Rudarji iz Senova.

Kaj se plete v rudniku v Ivancu? Rudnik v Ivancu je bil ustanovljen leta 1874. Ustanovila ga je belgijsko društvo. Po vojni je prešel v češke roke in sedaj je last Hrvatskega rudarskega društva. Ravnateljstvo rudnika je 15. junija odpovedalo službo vsem uradnikom in oznanilo, da bo s 1. julijem ukončen ves obrat. V Ivancu se je vršilo že tudi od 500 rudarjev obiskano zborovanje, na katerem so sklepali o postopanju ravnateljstva rudnika.

Vestnik Zveze združenih delavcev.

Uradne ure pisarne ZZZ v Ljubljani. Sedaj v poletnem času smo nekoliko spremenili uradne ure naše centralne pisarne in sicer so naše uradne ure ob 7 zjutraj pa do 1 popoldne. V izrednih slučajih se je popoldne zglasiti pri tajniku v Veliki čolnarski 7/I. — Pisarna se nahaja na Tyrševi cesti 29/I (poslojce Gospodarske zveze).

ZA 40URNI DELAVNIK!

Nič ne prikrivajmo! Stroj nam odjeda delo. Lani je bilo potrebno v neki mariborski tovarni 1200 delavcev. Letos jih je po upeljavi novih strojev potrebnih le samo še 700, ako bi se delo vršilo v isti izmeri in za isto količino. Tako gre iz tovarne do tovarne racionalizacija podjetja, nove stroje se uvaja, delavstvo pa se vedno manj zaposluje.

Nihče ni proti napredku. Smo pa proti temu, da bi napredek uničeval existenco ljudem, zato je treba z napredkom pri strojih iti tudi z napredkom v zavarovanju existenčnih pravic ljudi, ki so odvisni od strojev.

Kmečki človek težko razume to, ako mi delavci zahtevamo znižano delovno dobo na teden. Že ko smo zahtevali 48urni delavnik, se je to mnogim zdelo čudno. A nihče pa nas ni pogledal, kaki smo bili, ko smo prišli iz jame po osemurnem delu, ali iz tovarne od stroja, kjer smo bili njega sestavni del. Kmečko delo ni stalno v isti napetosti, kakor je naše delo. Pisarniško delo uradnikov ni brez diha od mora, kakor je naše delo, kar se tiče telesnih sil. Tudi ti imajo razdeljen čas dela vsaj na dve dobi, popoldne in popoldne. Mi pa kar skozi osem ur. Treba se je v naš položaj uživati!

Danes je nad 20 milijonov ljudi brezposelnih. Iščejo se pota za to, kako se rešiti te brezposelnosti. Račun pa je tako lahek! Ako se zniža delovna doba tedensko na 40 ur, pride na vsakih sedaj zaposlenih pet delavcev po en nov iz vrst nezaposlenih. Brezposelnost je odpravljena čez noč. Vsi fondi so nepotrebni, ako se delavstvo more zaposliti za 40urno tedensko delo.

Naša borba za 40urni tedenski delavni čas mora biti odločna in vstrajna ravno zato, da stalno kažemo na edino možno in pravo rešitev brezposelnega vprašanja! Borba za 40urni tedenski delavni čas ni pravica ene skupine delavcev, ampak je dolžnost vseh delavcev in vseh delavskih organizacij. Kdor bi v tem boju stal ob strani, sebi ne koristi, bližnjemu pa škoduje.

In delodajalci! Ali so ti kaj na škodi, če se upelje povsod 40urni tedenski delavni čas? Niso na škodi. Kalkulacija bo to upoštevala in za nje ne bo nič slabše. Slabše je za nje sedaj, ker morajo prisiljeni zaradi razmer spravljati denar v različne podporne in milostne fondе za brezposelne, ker bodo morali v bodoče plačevati tudi stalen davek v ta namen, ako bo sistem delovnega časa ostal pri starem. Delavec pa mora zato moledovati za milostno podporo kot brezposelni, namesto da bi z delom zaslužil kruh in vedel, da je kruh svojega truda!

Kako dajmo vsrto to delo, kako bojevatvi ta boj za 40urni tedenski delovni čas? Pokažimo, da znamo ta boj bojevatvi odločno, pa z dokazi, ki morajo vsakega treznega človeka pripravljati do prepričanja, da je le tako pravilno. Ta borba se ne sme vršiti kot razredna borba, pač pa kot borba napredka, ki ga prinaša seboj tehnični razvoj. V stalni propagandi te zahteve bomo uspeli, da jo bodo scasoma tudi pri nas razumeli.

Delavci, zato vstrajati, delati za to in boriti se do zmage!

RESOLUCIJA TOBAČNEGA DELAVSTVA.

Ljubljansko tobačno delavstvo prav tako priznava slabe čase, kakor vse druge stroke delavstva. Neurejenih je mnogo stvari, katere čakajo še končne odločitve pri merodajnih činiteljih v Belgradu. Da se čimprej izvede vpočitve delavcev in delavki, ki delajo že 40, nekako celo 50 in še več let, da se podeljujejo dopusti tudi v letnem času, da se prizna nestalnemu delavstvu stalnost, da se takoj uzakoni načrt Pravidnika o plačah, so delavske strokovne organizacije z obratnimi zaupniki sklicale dne 18. junija sestanek vsega tobačnega delavstva. Na zborovanje je prišlo okrog 400 delavstva. Za podružnico tobačnega delavstva Zveze združenih delavcev je poročal tov. Hvale. Zborovalcem je bila predložena resolucija, ki je bila soglasno od vsega navzočega delavstva s prijetjem vzeta na znanje. Na tem sestanku je bilo sklenjeno, da se ta resolucija, ki jo podpisujejo vse prizadete organizacije, odpošlje: g. finančnemu ministru, upravi državnih monopolov, g. ministru notranjih zadev dr. A. Koroscu, g. ministru dr. M. Kreku, g. banu dravske banovine dr. M. Natlačenu, ravnateljstvu tovarne v Ljubljani in centralnemu tajništvu delavskih zbornic v Belgradu. Posebej je bilo sklenjeno, da resolucijo za g. ministra dr. A. Korosca in dr. Kreka predlože v posebni deputaciji zastopniki Zveze združenih delavcev.

Resolucija se glasi:

Delavstvo preko 35 let službene dobe v tobačni tovarni si usojja vprašati, zakaj je nastal zastoj v težko pričakovanem penzioniranju po novem Pravidniku o penzijah, izdanem 1. aprila 1936, po katerem je bila objavljen upokožitve od strani merodajnih faktorjev v treh etapah, počenši s 1. majem 1936.

Ker je delavstvo že prekoračilo 35letno dobo, je predvideno z novim Pravidnikom o penziji in nekateri celo 40—50letno dobo službovanja, želimo, da se to vprašanje takoj ali vsaj čimprej reši v prilog delavstva.

Celokupno delavstvo dalje stavi zahteve, da se par. 26 Pravidnika o delu upošteva in daje delavstvu letni plačan dopust, do katerega ima po istem pravico v letnem času, da si lahko

pridobi svežih moči in svežega zraka, potrebne za zdravje, ne pa v zimi, da mora istega uživati v nezakurjenih stanovanjih, ker je pre slab plačano, da bi si moglo nabaviti potrebno kurivo.

Da se prizna nestalnemu delavstvu vsaj po petih letih službe avtomatična stalnost, ker je že isto pravico imelo delavstvo pod bivšo tobačno režijo, po enem letu.

Delavstvo si usojja staviti zahtevo po takojšnjem izdajanju Pravidnika o plačah z vsemi pripombami, sklenjenimi in predloženimi z ankete monopolskega delavstva v Belgradu dne 18. in 19. aprila 1936, ter dostavljenih po delegatih Delavske zbornice v Belgradu Upravi monopola v Jugoslaviji in to tem preje, ker so naše zahteve po minimalnem povišanju plač tako malenkostne, da jih nikakor ne moremo primerjati z nerednostmi, katere so se izvršile na gotovih mestih v zadnjem času, za katere smo izvedeli, zasledujoč dnevna poročila časopisov.

Prometna nesreča zahtevala 9 mrtvih. Velika prometna nesreča se je zgodila pri železniškem prelazu v bližini Beruay na Francoskem. Dva avtobusa sta trčila ob brzovlak Paris—Cherbourg. Vlak je obe vozili, ki sta bili polni udeležencev gasilne prireditve, čisto razbil. Devet oseb je bilo ubitih, 11 težko ranjenih.

Najstarejši mož na Poljskem umrl. Te dni je umrl v naselju Mlawa najstarejši mož na Poljskem, 110 let stari Stanislaw Bieliek. Starček je bil do zadnjega na delu kot raznašalec mleka. Vsaki dan se je prikazal s posodami za mleko in je s smešnicami zabaval odjemalke. Vse svoje otroke je preživel. V starosti 90 let se je četrtič oženil. Zanimivo iz Bieliekovega življenja je dejstvo, da celih dolgih 110 let ni prišel preko domačega kraja. Živel in umrl je v naselju, v katerem se je rodil.

O katoliški olimpijadi na Dunaju smo že pisali. Omenjamo danes še nekatere podrobnosti. Olimpijade so se udeležili katoliški sportniki sledečih držav Francija, Švica, Madjarska, Českoslovaška (Orli in Orlice), Avstrija, Nizozemska, Belgija, Poljska. Najmočnejše so bili zastopniki Avstrijci, saj se je vršila prireditve na njihovih tleh, drugi po številu so bili češki Orli in Orlice, ki so prihleteli v orlovskih krojih in narodnih nošah z večimi posebnimi vlaki, Francoze, 400 po številu, pa je pripeljal tudi en poseben vlak iz Pariza. Tekme so obstojale iz lahke atletike in telovadbe. Lahka atletika je obsegala skoraj celoten olimpijski program. Rezultati so bili zelo dobri, seveda niso dosegali mednarodnih rekordov. Višek so pa pokazale telovadne tekme. Vaje so bile izredno težke. Manjkali so pri nastopu trije najresnejši tekme: Italijani, Nemci in Jugoslovani. Proste vaje so vsebovale sodobno, moderno gimnastiko. Tudi vaje na orodju so povsem odgovarjale modernim načelom, podane pa so bile tako, da so tekmovalci pokazali pravi svetovnomojstrski razred. Gledalci so kar strmeli nad toliko drznostjo. Letošnje tekme katoliške telovadne urne na Dunaju so pokazale silen napredek v vrstah katoliških sportnikov.

Plavalni dvoboj Ljubljana—Gradec. Sedaj prihaja sezona za plavalni sport. Prvo večjo tekmo so v naši državi absolvirali plavalci Ilirije iz Ljubljane. Minulo soboto so nastopili proti re-

prezentanci Gradca. Ljubljanski plavalci so letos v izvrstni formi ter so Gradčanom zadali občuten poraz. V vseh disciplinah so zasedli prva mesta, v waterpolu so pa nasprotniki nabili z 10:0. Končno stanje točk je 37:25 za Ljubljano. Na tekmovalcu je padlo več jugoslovenskih rekordov. Tako je Vilfan plaval 100 m hrbtno v času 1:11.4, Cerar je preplaval 200 m prsno v času 2:55.3. Tudi naša stafeta 4x200 m prosto je prispela na cilj v času, ki je boljši od našega rekorda, ki pa ne bo priznan, ker plavalci niso imeli predpisanih trikojev.

Lahka atletika. V nedeljo se je vršilo v Mariboru prvenstvo v olimpijskem desetboju. Startalo je 10 atletov, članov SSK Maratona, SK Železničarja, SK Maribora. Prvo mesto je zasedel Hlade (Železničar) s 4675 točkami, drugi Kleut (Železničar) s 4456 točkami, 3. Venuti (Železničar) 3986, četrto Smerdel (Maraton) 3579 točk. — V Celju so priredili vsi klubski preteklo nedeljo olimpijski dan z lahkoatletskimi tekmami. Udeležba atletov je bila zelo lepa, pa tudi rezultati so pokazali, da lahka atletika v Celju napreduje.

Kolesarstvo. Veliko zanimanje vlada med našimi ljudmi za kolesarske dirke. Ob primerni propagandi bi lahko zavzel kolesarski sport pri nas zelo lep obseg. V nedeljo so se vršile velike kolesarske tekme v Ljubljani v prireditvi 2SK Hermesa na 8 km dolgi progi. Dirkači so nastopili v dveh skupinah. Juniorji so vozili progo petkrat (40 km), seniorji pa 12-krat (100 km). Med juniorji je bil prvi Zunko (Železničar—Maribor), drugi Gregorič (Sava), pri seniorjih pa je prvo mesto osvojil Gartner (Ljubljana) v izvrstnem času 2:14.30, drugi je bil Štirn (Vrhnik), tretji Katič (Hermes).

Schmeling premagal Louisa. Največji sportni dogodek zadnjega tedna je bila tekma v boksu Med Nemcem Schmelingom ter ameriškim črncom Louisom. Tekma se je vršila v Newyorku pred 100.000 gledalci. Louis je bil visok favorit ter so vsi računali z zmago črnca. Račune pa jim je prekršil Schmeling, ki je porazil zamorca v 12. rundi ter ga pobil na tla. Obe tekmovalcema je prinesla borba lep dohodek: vsak je dobil na roko 140.000 dolarjev, kar je v naši valuti milijonsko premoženje. Schmeling se je s to zmago zopet usposobil, da se bo boril za naslov svetovnega prvaka z dosedanjim nosilcem tega naziva Američanom Bradockom.

Nogomet. Slovenski prvak, SK Ljubljana je v nedeljo absolvirala svojo prvo tekmo za državno prvenstvo. Nastopila je v Banjaluki proti tamošnjemu Krajiščniku ter zmagala s 3:1. — V Zagrebu je gostoval dunajski klub FC Wien. Gradjanski je porazil Dunajčane z 1:0. V Belgradu je nastopil prvorazredni madjarski klub Bočjak proti SK Jugoslaviji ter jo porazil 2:0. Belgrajski BSK je igral v Novem Sadu proti Vojvodini z zmago 6:0. V Sarajevu se je vršila prvenstvena tekma med Saškom in Hajdukom 2:1. Reprezentanca Belgrada je igrala na Poljskem proti reprezentanci Krakova neodločno 2:2. Na Dunaju, v Brnu, Turinu, Bologni in Budimpešti so se nadaljevale v nedeljo tekme za srednjeevropski pokal. Na Dunaju je zmagal Rapid nad italijansko Romo 3:1, v Brnu je italijanska Ambrosiana premagala Židanice 3:2, v Turinu je domači klub Torino premagal madjarski Upešt 2:0, v Bologni je klub Bologna premagal Austrio 2:1, v Budimpešti pa je Ferencvaroš premagal češko Slavijo s 5:2.

Otvoritev mlekarne!

prodaja jajc, sira in drugih mlečnih izdelkov. Vedno sveže blago in nizke cene!

Ljutomerska mlekarne »TIBANT«
MARIBOR, Kopaljska ulica 2.

Mali oglasi. Vsaka beseda samo 50 par. Male oglase je treba poslati vsaj do četrta zjutraj in jih je treba plačati naprej.

»Delavska fronta«

Izhaja vsako soboto zjutraj in stane mesečno Din 3.—, letno Din 36.—, Naroča se pri upravi lista, Maribor, Koroška cesta 1.

Ivan je opazil v njenih očeh tak posmehljiv sijaj, da se je stresel.

Baronica je ponosno stopicala proti vozu ko igralka, ki se zaveda, da je dobro odigrala svojo vlogo. Zakonca sta jo molče spremljala.

Ko sta se zakonca vrnila v sobo, se je Ivanka na ves glas zasmejala.

— Častitam ti k sijajnemu uspehu! — je dejala napol ježno, napol posmehljivo.

Ivan je molčal. Zenino roganje ga je ranilo. Bilo je krivično. On se je potrudil, a če ni imel uspeha, ni njegova krivda.

Ivanka je čez čas nadaljevala:

— Kozla si ustrelil. Toliko izdatkov za to nesrečno večerjo! Uspeha pa nobenega. Zakaj nisi meni prepustil te naloge... Seveda, domišljaj si si, da si ti sposobnejši. Sedaj vidiš, koliko premore tvoja sposobnost. Vsega je konec. Loche se lahko obriše za denar, ki je nanj računil, midva pa za pet tisoč frankov, ki bi jih tako krvavo rabila. Oh, kako sem nesrečna!... Sram me je! Razumeš, sram! Vso zimo nosim isto obleko. Prej sem vsako soboto obiskala svojo teto Chastenac. Sedaj je ne obiskujem, ker nočem, da bi na moji ponošeni obleki spoznala najino revščino. Oh, zakaj mora biti tako? Zakaj se ne morem oblačiti ko druge? Oh, kako me prebadajo s pogledi prijateljice, ko se pojavim med njimi! Kmalu si ne bom upala na cesto.

Ko je prenehala, jo je mož žalostno pogledal in z drhtečim glasom vprašal:

— Ivanka, povej mi, kaka čuvstva imaš do mene, ko tako govoriš?

Žena je videla bol v moževih očeh. Za hip se ji je zasmilil. Potolažiti ga je hotela.

— Vzlic vsemu temu te ljubim, ubogi moj prijatelj — je dejala narejeno nežno.

— Ivanka, — je odvrnil bolestno mož — ti si reva. Muzard ima prav. Ti ljubiš samo denar.

Žena je vzkipela in ogorčeno vzkliknila:

— A ti? A ti?... Ali nisi hlepel po denarju, ko si me poročil?

— Krivična si! — je odvrnil Ivan. — Res je, zaljubil sem se v bogato Ivanko, a prisegam ti, da bi te poročil tudi revno, brez denarja.

— Tvoja prisega! — se je jezno zasmejala žena. — Kaj mi pomaga?

Utihnila sta. Nekaj časa sta se motrila s pogledom, polnim prezira. Eden in drugi sta v svojem tajnem vrtu pogazila in iztrgala cvetje, ki več ne bo zacvetelo: v srcu drug drugega sta odkrila mesto nesebične, medsebojne ljubezni neko skrivno strast, ki je bila izvor vseh njunih želja in vsega njunega življenja. To je bil pohlep po denarju in iz tega pohlepa so izvirali vsi njuni čini.

Ivan je spoznal, da njegova žena ni tista Ivanka, ki jo je on oboževal. Spoznal je, da ga ni vzela iz nesebične ljubezni, marveč ker je upala, da bo imela ob strani nečaka bogate baronice Avignon brezskrbno, razkošno življenje. To spoznanje je bilo grenko, a je zbral moči, da bi ga zadržal. Pred ženo, ki ni pokazala niti trohice ljubezni, ni hotel pokazati, da trpi.

XI.

Župnik Naim je stopil iz svoje sobe in zaklical proti kuhinji:

— Deziderij!

Kuhinjska vrata so se odprla in na pragu se je prikazal mali služabnik. Levo roko je držal v hladnem žepu, ker je v naglici skrnil vanj podolgovato ogledalce, ki se je v njem ogledoval, ko ga je duhovnik poklical.

— Izvolite, gospod župnik! — se je priklonil s sladkim smehljajem na ustnicah.

— Deziderij, — je nadaljeval župnik — gosta

bova imela. Moj prijatelj Muzard bo prišel k obedu. Nekaj bo treba pripraviti.

— Brez skrbi, gospod župnik — je odvrnil Deziderij. — Vse bo pripravljeno.

Naim se za jedi ni menil, zaradi tega je prepustil priprave svojemu služabniku, sam pa se je podal med svoje ovčice.

Deziderij je še za hip obstal na pragu. Ko so se vrata za gospodarjem zaprla, se je zvrnil v kuhinjo. Vsedel se je in nadaljeval s čitanjem časopisov, ker pred deseto uro ni nikdar začel delati. Pri lenarjenju je bil nemoten, ker je župnik navadno takoj po maši šel med župljane in se je po več ur zamudil med njimi.

Deziderij bi najraje ves dan lenaril, a župnik mu ni dal časa. Vsak dan je moral temeljito očistiti celo stanovanje — razen župnikove spalnice. S tem je Naim hotel obvarovati malega navihanca lenobe, ki je mati vseh grehov. Deziderij, ki si je grizel ustnice od zadušene jeze nad nepotrebnim in neprijetnim delom, je bil prisiljen ubogati, kajti če le en dan ne bi očistil stanovanja, bi njegov gospodar ponovil ukaz in bi nadziral njegovo delo.

Ko je župnik tega dne dospel do cerkve, je bila prva oseba, ki jo je zagledal, prodajalka krompirja iz Pariške ulice. Priselila se je šele pred nekaj tedni. Nastanila se je v revni leseni baraki. Skrbeti je morala za osirotele vnuke. Najstarejši izmed njih je bil jetičen in je že komaj dihal.

Ko je starka zagledala župnika, mu je pridrsala nasproti.

— Hvaljen Jezus! — je spoštljivo pozdravila.

— Amen! — je ljubeznivo odzdravil Naim.

— Gospod župnik, čakala sem vas. Bolnik vas želi videti.

— Ali mu je slabše?

Starka je skomignila z rameni.

(Dalje sledi.)